

1r Trimestre. Al voltant de les arrels d'Europa,

a càrrec d'Ignasi Lasheras, del 1 d'octubre al 17 de desembre
(presentació del curs el 17 de setembre)

1. Els orígens culturals d'Europa, entre la raó i la fe.
(Leo Strauss, *Atenes i Jerusalem*)
2. La figura del bàrbar i la identitat grega
(Edith Hall, *Inventing the barbarian*)
3. El problema de la identitat jueva
(Jordi Sales, *El joc dels ismes*)
4. La secundarietat romana, com a essència de la cultura europea.
(Rémi Brague, *El passat per endavant*)
5. Una pausa crítica: sobre l'oblit d'Antioquia i Alexandria
(Eduard Said, *Orientalisme*)
6. Sobre la formació d'Europa
(Andreu Grau, *L'Edat Mitjana i la idea d'Europa*)
7. És Europa essencialment cristiana?
(Jean-Luc Marion, *Breu apologia per un moment catòlic*)
8. El paper de les universitats en la formació d'Europa.
(Herman Randall, *The School of Padua*)
9. La tolerància com a fonament de l'Estat de Dret.
(Yves-Charles Zarka, *Difícil tolerància*)
10. Són els drets humans "una invenció" europea?
(Lynn Hunt, *La invenció dels drets humans*)
11. Poden els drets humans ser universalment vàlids?
(Yves-Charles Zarka, *Refundar el cosmopolitisme*)
12. Sortida cultural

2n trimestre. Europa i 'la tradició catalana' a càrrec d'Àngel Pascual
del 14 de gener al 25 de març

1. Regionalisme com a fet i aspiració social europeus
2. Revolució i liberalisme vs regionalisme
3. Església i regionalisme
4. Història espiritual de les Espanyes: les dues tradicions
5. Arrels europees de la tradició catalana
6. Heretges, escolàstics i predicadors: St. Ramon de Penyafort
7. Ciència luliana: excepció i confirmació del pensament català
8. La ruptura de Joan Lluís Vives: cosmopolitisme i cesarisme
9. "Una semblança amb la gran Roma", la tradició jurídica catalana
10. L'escola cerverina i la tradició universitària a Catalunya
11. Sortida cultural a determinar

* El curs bàsicament segueix l'esquema de *La tradició catalana* de Torras i Bages.

3r trimestre. Els límits d'Europa, a càrrec de Marta Palacín del 8 d'abril al 17 de juny

1. [8 d'abril] Presons, hospitals, "cottolengos" i hospitals psiquiàtrics

Text: Michelle Foucault, *Vigilar i castigar*

2. [15 d'abril] Sortida cultura en el marc del Festival VilaPensa
3. [22 d'abril] El rerefons polític del pas del llatí a les llengües vernacles

Text: Dante Alighieri, *Divina comèdia*

4. [29 d'abril] Quins debats conceptuals trobem darrere dels cismes religiosos?

Text: Andreu Grau, *Els precedents filosoficoteològics de les reformes protestant i catòlica del segle XVI (segles XIII-XV)*

5. [6 de maig] Espais liminars d'aprenentatge: Magnaura, fratries i salons

Text: Jaume Pòrtulas i Pere Molas (eds), *La idea d'Acadèmia al llarg del temps*

6. [13 de maig] Gir copernicà i revolució científica

Text: Eugenio Garin, *Magia y ciencia*

7. [20 de maig] Obrers, escolars i migrants

Text: Simone Weil, *Arrelar i Reflexions sobre la guerra*

8. [27 de maig] Repensar els valors abans de Nietzsche

Text: Erasme de Rotterdam, *Elogi de la follia*

9. [3 de juny] Una passejada antisistema: dels cíncics als situacionistes

Text: Internacional Situacionista, *La revolución del arte moderno y el moderno arte de la revolución*

10. [10 de juny] Modesta panoràmica sobre feminismes europeus

Text: François Collin, *Praxis de la diferencia. Liberación y libertad*

11. [17 de juny] Mitologies europees comparades. De quin univers simbòlic provenim?

Text: La *Teogonia* d'Hesíode i L'*Edda poètica* nòrdica